

	ONLINE JOURNAL OF MUSIC SCIENCE ISSN: 2536-4421
---	--

Atıf/Citation

Marangoz, M. & Kaynak Akçaoğlu, T. (2024). 17. - 19. yüzyıllar arasında gitarın fiziksel gelişiminin çalım tekniklerine etkileri. *Online Journal Of Music Sciences*, 9 (1), 39-53.

<https://doi.org/10.31811/ojomus.1448815>

Cilt/Volume: 9 Sayı/Issue: 1 Haziran/June 2024	Geliş Tarihi/Received: 19.03.2024 Kabul Tarihi/Accepted: 22.06.2024 Yayım Tarihi/Published: 30.06.2024	Araştırma Makalesi/ Research Article 10.31811/ojomus.1448815
---	--	---

Mesut MARANGOZ

Yüksek Lisans, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler
Enstitüsü, mesutmarangoz85@gmail.com

Tuğçe KAYNAK AKÇAOĞLU

Doç. Dr. , Kırıkkale Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi,
Müzik Bölümü, tugcekaynak@kku.edu.tr

17. - 19. YÜZYILLAR ARASINDA GİTARIN FİZİKSEL GELİŞİMİNİN ÇALIM TEKNİKLERİNE ETKİLERİ

ÖZ

Bu çalışmada, 17. ve 19. yüzyıllar arasında gitar enstrümanının fiziksel olarak nasıl bir gelişim sürecinden geçtiği ve bu gelişim süreçlerinin gitar çalım tekniklerine nasıl etkileri olduğunu ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu çalışmada yöntem olarak karşılaştırmalı analiz ve betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada Barok Gitar, Romantik Gitar ve Torres Gitarı fiziksel olarak incelenerek, çalgılar için geliştirilmiş olan çalım teknikleri açıklanmıştır. Olgusal veriler, doküman inceleme yöntemiyle elde edilmiştir. Müzik tarihinde 17. ve 19. yüzyıllarda barok, klasik ve romantik dönem etkileri ortaya çıkmış ve her bir dönem kendine özgü sanatsal değerlere sahip olmuştur. Bu değerler kapsamında müzikal açıdan farklılıkların ifade edilmesi ihtiyacı, çalgıların gelişmesini sağlamıştır. Gitarın fiziksel yapısındaki gelişim ve farklılıklar; tutuş, oturuş ve çalım tekniğinde yeniliklerin gelişmesine olanak sağlamıştır. 19.yüzyıla gelinceye kadar gitarın tutuş oturuş ve çalım tekniklerine ilişkin birçok fikir ortaya çıkmıştır. Gitarın tarihsel süreci incelendiğinde, fiziksel yapısının sürekli değişimi hakkında ve yeni çalım teknikleri hakkında birçok çalışmanın olduğunu görmek mümkündür. Çalışmanın sonucunda Barok gitar, Romantik gitar ve Torres gitarının tutuş pozisyonlarının, sağ ve sol el çalım tekniklerinin, dönemin müzikal olanakları ve çalgıların fiziksel farklılıkları bağlamında bir gelişim sürecinden geçtiği; bu sürecin günümüzde kullandığımız modern klasik gitar tekniği ve fiziksel yapısı üzerinde etkili olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Gitarda Çalım Teknikleri, Gitarın Fiziksel Gelişimi, Barok Gitar, Romantik Gitar, Torres Gitarı.

17TH - 19TH CENTURY PHYSICAL DEVELOPMENT OF THE GUITAR AND ITS EFFECTS ON PLAYING TECHNIQUES

ABSTRACT

This study aims to reveal how the guitar went through a physical development process between the 17th and 19th centuries and how these development processes affected the guitar playing technique. In this study, comparative analysis and descriptive research method were used. In this study, Baroque Guitar, Romantic Guitar and Torres Guitar were physically analyzed and the playing techniques developed for these instruments were explained. Factual data were obtained through document analysis method. The study model of the research topic was created based on the data obtained from written sources such as articles, theses, theses and books published on related subjects. Baroque, classical and romantic periods were experienced in the 17th and 19th centuries in the history of music. Each period has its own artistic values. The need to express musical differences within the scope of these values has led to the development of instruments. The development and differences in the physical structure of the guitar enabled the development of innovations in grip, sitting and playing technique. Until the 19th century, many ideas about the guitar's grip, sitting and playing techniques have emerged. When the historical process of the guitar is analyzed, the constant change of its physical structure is a process in which new possibilities are sought and not yet completed. The change of physical structure and playing technique change according to these processes. As a result of the study, it was seen that the holding positions, right and left hand playing techniques of the Baroque guitar, Romantic guitar and Torres guitar went through a development process in the context of the musical possibilities of the period and the physical differences of the instruments; this process had an effect on the modern classical guitar technique and physical structure we use today.

Keywords: Playing Technique, Baroque Guitar, Romantic Guitar, Torres Guitar.

1. GİRİŞ

Gitar, Avusturyalı Erich Moritz von Hornbostel ve Alman Curt Sachs tarafından yapılan çalgı sınıflandırma sistemine göre, Kordofonlar (telli çalgılar) sınıfından kabul edilen bir çalgıdır. Kordofonlar, iki sabit nokta arasında gerilmiş bir ya da daha fazla telin titreşimiyle ses üretebilen çalgılardır. Yine bu sınıflama yöntemine göre gitar, "Bileşik Kordofonlar" kategorisinde "Saplı Lavtalar" alt grubuna dahil bir çalgı olarak tanımlanmaktadır. Tarihsel süreç açısından incelendiğinde Mısır, Yunan, Hitit gibi farklı coğrafyalardaki uygarlıklarda karşılaşılan gitarın kökeninin, M.Ö 1900-1800'e dayandığı görülmektedir. Günümüze gelinceye kadar gitar yapısal olarak birçok değişim aşamasından geçmiştir. Bu yapısal değişiklikler içinde bulunan müzik dönemlerinin ihtiyaçlarına göre şekillenmiştir. Çalım tekniklerindeki değişimler de gitarların fiziksel değişimine paralel olarak ortaya çıkmıştır (Uluocak, 2011).

Müzik tarihinde XVII-XIX. Yüzyıllarda barok, klasik ve romantik dönem yaşanmıştır. Her bir dönem kendine özgü sanatsal değerlere sahiptir. Bu değerler kapsamında müzikal açıdan farklılıkların ifade edilmesi ihtiyacı, çalgıların gelişmesini sağlamıştır. Gitarın fiziksel yapısındaki gelişim ve farklılıklar; tutuş, oturuş ve çalım tekniğinde yeniliklerin gelişmesine olanak sağlamıştır. 19. yüzyıla gelinceye kadar gitarın tutuş oturuş ve çalım tekniklerine ilişkin birçok fikir ortaya çıkmıştır. Barok Gitar, Romantik Gitar

ve Torres Gitarının boyutlarındaki farklılıklar bu çalgıların çalım tekniklerinin değişmesine neden olmuştur (Uluocak, 2014). Gitarın, tarihsel süreçleri kapsamında bakıldığında, fiziksel yapısının sürekli değişimi, yeni olanakların arandığı ve henüz tamamlanmamış süreçleri kapsadığını söyleyebiliriz. Fiziksel yapının değişimi ve çalma tekniği bu süreçlere göre değişim göstermektedir.

1.1. Araştırmanın Problem Cümlesi

Bu kapsamda çalışmanın problem cümlesi “XVII-XIX. Yüzyıllar arasında gitarın fiziksel gelişiminin çalım tekniklerine etkileri nelerdir?” olarak düşünülmektedir.

Bu araştırmanın alt problemleri;

- 1- Barok Gitarın fiziksel açıdan özellikleri ve çalım tekniğindeki yenilikler nelerdir?
- 2- Romantik Gitarın fiziksel açıdan özellikleri ve çalım tekniğindeki yenilikler nelerdir?
- 3- Torres Gitarın fiziksel açıdan özellikleri ve çalım tekniğindeki yenilikler nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, barok, klasik ve romantik dönemde kullanılmış olan klasik gitar biçimlerinin yapısal değişiminin neden ve amaçlarını belirlemek, çalgılar üzerindeki bu fiziksel yapı değişikliklerinin gitar çalım teknikleri üzerindeki etkisini ortaya koymaktır. Ayrıca bu sürecin günümüzde kullanılan klasik gitarın yapısal formuna etkilerine değinilmiştir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu çalışma XVII-XIX. Yüzyıllar arasındaki kullanılmış olan klasik gitar biçimlerinin gelişiminin ve bu gelişimin ortaya çıkardığı çalım tekniklerinin incelenmesi açısından önemlidir. Bununla birlikte bu çalışmada incelenecek gitarın fiziksel yapısındaki değişim ve çalma tekniklerindeki yeniliklerin, günümüzde dönemin müzikal değerleri kapsamında yeni gitar biçimlerinin geliştirilmesi ve buna paralel olarak teknik anlamda anlatımı kuvvetlendiren teknik arayışların ilişkili olması bağlamında katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel yaklaşımla yürütülen betimsel bir araştırmadır. Nitel araştırmalar; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama tekniklerinin kullanıldığı ve olayların algılanmasının doğal bir şekilde ortaya konulmasına yönelik bir sürecin uygulandığı araştırmalardır (Yıldırım & Şimşek, 2008).

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Bu araştırmanın evrenini 17. ve 19. yüzyıllar arasında kullanılan gitar türleri; örneklemini ise “Barok Gitar”, “Romantik Gitar” ve “Torres Gitar”ı oluşturmuştur.

2.3. Veri Toplama Tekniği

Bu araştırmada olgusal veriler, doküman inceleme yöntemiyle elde edilmiştir. Merriam (2009)'a göre doküman analizini şu şekilde aşamalandırmıştır: (1) Uygun dokümanları bulma, (2) dokümanların orijinalliğini kontrol etme, (3) kodlama ve kataloglama konusunda bir sistematik oluşturma ve (4) veri analizi yapma (içerik analizi yapma). Araştırma konusunun çalışma modeli, ilgili konularda yayımlanmış olan makale, tez, kitap vb. yazılı kaynaklardan elde edilen verilere dayanarak oluşturulmuştur. Kodlama ve kataloglama aşamasında, tarihsel süreç göz önüne alınarak çalım tekniğinin incelenmesi amacıyla metotlar; repertuar gelişiminin incelenmesi için ise, bestecilerin eserleri sınıflandırılmıştır. Müzik tarihi dönemlerine ilişkin bilgileri içeren kitaplar ayrıca incelenmiştir. İçerik analizinin yapılmasında bu kaynaklardan faydalanılmıştır.

Araştırma hedeflenen konuyla ilgili olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı belgelerin analiz edilmesiyle veri sağlanmasına doküman incelemesi denilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016:189).

2.4. Araştırmanın Etik İzinleri

TR Dizin etik ilkeleri akış şemasına göre çalışmada etik kurul onayını gerektiren herhangi bir veri toplama işlemi yapılmamıştır. Yöntemi itibarıyla bu araştırmanın etik kurul onayı zorunlu olmayan çalışma olduğuna karar verilmiştir.

3. BULGULAR

3.1. Barok Gitarın Fiziksel Açıdan Özellikleri ve Çalım Tekniğindeki Yeniliklere İlişkin Bulgular

Beş çift telli bir yapıya sahip olan barok gitar, özellikle Avrupa'da 17. ve 18. Yüzyıl boyunca kullanılmıştır. Gitarın gövde biçimi incelendiğinde sekiz (8) şekli belirgin değildir. Boyutları günümüzde kullandığımız gitara göre daha küçüktür. Klavyede kullanılan perde sayısı 6 ve 9 arasında sınırlı olan çalgının gövdesinde üç perde aktif olarak kullanılmıştır. Dönemin bir özelliği olarak kullanılan bağırsak tellerin gerginliği günümüzde kullandığımızdan daha azdır. Çalgının karakteristik bir özelliği olarak tellerin gövde üzerinde bağlanan kısmında köprü (eşik) bulunmamaktadır. Bu bağlamda; tipik sağ el tutuş pozisyonunda, serçe veya yüzük parmağı gövdeye yerleştirilerek denge sağlanmıştır (Uluocak, 2011).

Barok gitarın tel dizilimi ikişerli gruplardan oluşmaktadır. Birinci tel ise genellikle tek olarak kullanılmıştır. Çalgının dördüncü ve beşinci tel çiftlerinin seçimi akort biçimlerinde farklılıklar yaratmıştır. Seslerin aynı frekansta olduğu "Unison" bir akort için, kalınlıkları aynı olan; bir oktavlık farkla akortlanması için ise, biri kalın diğeri ince teller kullanılmıştır. 'Bourdon' adı verilen kalın teller, tel çiftinin altında bağlanırken; üstteki tel ince tercih edilmiştir. Tellerin bu bağlanma şekli çalgıya farklı bir tını karakteri kazandırırken, sağ el çalım tekniğinin çeşitlenmesini sağlamıştır. Bir oktav farkla akortlanan tellerin çalımında, başparmakla (p) yapılan vuruşlar ince telin üstte bağlanması nedeniyle tiz notaya; işaret parmağıyla (i) yapılan vuruşlarda ise bas notaya vurgu yapılmaktadır (Russell, 1981).

Barok gitarın sağ el çalım tekniği incelendiğinde, serçe (e) ve yüzük (a) parmaklarının gitarı dengede tutma amacıyla sabitlendiği; tellerin çalımında ise, baş parmak (p), işaret parmağı(i), orta parmağın(m) kullanıldığı görülmektedir. Tek sesli pasajlarda, başparmak(p) ve işaret parmağın(i) kullanıldığı bir yaklaşıma göre, notaların üzerine nokta konularak hangi parmağın kullanılacağı belirtilmiştir. Nota yazımında nokta koyulan notalar, işaret parmağı (i), konulmayanlar ise, baş parmakla (p) çalınmıştır. Tek sesli pasajların çalımında bir başka yaklaşıma göre; işaret parmağı (i) ve orta parmak (m) tercih edilmiştir. Bu teknik, 17.yüzyıla kadar yaygın bir kullanıma sahip olmamasına rağmen, dönemin gitaristleri tarafından sağ elin daha etkili bir biçimde kullanılması amacıyla tercih edilmiştir. Çift sesli pasajların çalımında ise; İspanyol besteci Gaspar Sanz, baş parmağın (p) daha önemli rol oynadığı bir sağ el çalım tekniği tavsiye etmiştir (Tyler, 1980).

17. Yüzyılın başlarına kadar danslara ve şarkılara eşlik etme amacıyla kullanılan barok gitar, “rasguado”, “campanella” gibi tekniklerin gelişmesiyle birlikte, kendine has bir karakter kazanmıştır. Sağ el ile gitarın tüm tellerine yukarıdan aşağıya ya da aşağıdan yukarıya doğru aynı anda vurularak çalındığı rasguado tekniği, dönemin önde gelen bestecisi Gaspar Sanz tarafından “gürültülü müzik” olarak adlandırmıştır. Dönem eserlerinde oldukça sık kullanılan rasguado tekniği, günümüzde Flâmenko icracıları tarafından kullanılmaktadır. İtalyan besteci Montesardo (1606), bu tekniğin genel kullanımın aksine, tüm tellere aynı anda vurularak değil sağ elin üç veya dört parmağı ile yumuşak bir şekilde arp tarzında bir etki yaratılarak uygulanması gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca besteci bu tekniğin kullanımında, ses rengini (tını) değiştirmek için sapın çeşitli yerlerinden çalınmasını tavsiye etmiştir (Uluocak, 2011).

Rasguado akorların çalınmasında “trillo” ve “repicco” gibi bazı bazı süsleme teknikleri geliştirilmiştir. Genellikle başparmak orta parmak ve işaret parmağının farklı kombinasyonlar ile uygulandığı bir teknik olan trillo tekniğinde, vuruşların yönleri nota saplarının yönleri doğrultusunda gösterilmiştir. Müzik yazısı açısından incelendiğinde, nota sapı yukarı doğru olan akorlar birinci telden beşinci tele doğru nota sapı aşağıya doğru olanlar ise beşinci telden birinci tele doğru çalınmaktadır. Bir diğer süsleme tekniği ise, İtalyan besteci ve gitarist Foriano Pico tarafından uygulanan “repicco” tekniğidir. Dönemin diğer gitaristleri tarafından kullanılmış olan bu teknikte, gövdeye yaslanmış olan yüzük parmağı (a), tellerin çalımında etkin bir biçimde kullanılmıştır (Annala & Matlik, 2007).

Barok gitarda kullanılmış bir başka sağ el tekniği olan campanella tekniği, bir gam dizisinin farklı tellerde birbirini takip edecek şekilde seslendirilmesi esasına dayanmaktadır. Barok gitarda oldukça sık kullanılmış olan bu teknik, Arp çalmaya benzeyen bir etki yaratmaktadır. Campanella tekniğinin uygulanması, çalgının dördüncü ve beşinci çift tellerinin bir oktavlık farkla akortlanarak kullanılmasıyla mümkün olmuştur (Murphy, 2006).

Barok gitarın beş çift telli yapısı akorların çalımında günümüzde kullanılan klasik gitara göre farklılıklar meydana getirmiştir. Akorların ifadesinde birçok akorun çevrimleri kullanılmıştır. Bu akorların çalımında başparmak(p) işaret parmağı(i) orta parmak(m) yüzük parmağı(a) hep beraber kullanılmıştır. Gitarın beş telinin de kullanıldığı beş sesli akorlarda ise başparmak (p) bas tellerdeki iki notayı tek başına çalar (Tyler, 1980).

Barok gitar sol el tekniğinde tutuş pozisyonu günümüz klasik gitarındaki pozisyondan küçük farklarla ayrılmıştır. Sol el başparmağı sapın arkasında işaret (1.) ve orta (2.) parmağın hizasında sabitlenmiştir. Bununla birlikte İtalyan mandolinistlerin ve dönemin önde gelen gitar virtüözü Carulli tarafından bir teknik tercih edilmiştir. Bu tekniğe göre başparmak, sapın üst kısmında tutularak gitarın beşinci telindeki bas notaları çalmak için kullanılmıştır (Tyler & Sparks, 2002).

Barok gitarda kullanılan sol el çalım tekniği incelendiğinde süsleme tekniklerine oldukça sık rastlanmaktadır. Barok dönemin abartılı, şaşalı anlatımı göz önüne alındığında çalım tekniğinin gelişimi buna bağlı olarak gelişmiştir. Barok gitarda sol el tekniğinde birçok süsleme tekniği kullanılmıştır. Barok gitardaki sol el tekniğinde kullanılan bu süsleme teknikleri çalgının sahip olduğu çift tellerden dolayı istenilen temizlikte icra edilememiştir. Bu süsleme tekniklerinden bazıları günümüz klasik gitarında da uygulanmıştır. Fakat barok gitarın tel gerginliği daha az olduğu için bu tekniklerden bir kısmı aynı etkiyi günümüz klasik gitarında gösterememiştir (Tyler & Sparks, 2002).

“Tirade” adı verilen sol el süsleme tekniği sağ elin yardımı olmadan tellerin sol elin parmaklarıyla çekilmesi temeline dayanmaktadır. Barok gitar tel gerginliğinin daha az olması nedeniyle sadece sol elin parmaklarını kullanarak kullanılabilmiştir (Tyler & Sparks, 2002).

“Mordent” kelime anlamı olarak “kapma”, “ısırgan” anlamına gelmektedir. Asıl ses ile komşu ses arasında tek bir gidiş geliştir (Say, 2006).

“Trille” asıl nota ile komşu notalar arasında sürekli hızlı bir gidiş geliş yapılması temeline dayanan bir tekniktir (Say, 2006).

“Grupetto”, bir sesin dolayında gideceği ses sarılmak istenmiş gibi dolanan dört ya da beş notalık bir kümedir (Say, 2006).

3.2. Romantik Gitarın (Altı Tek Telli Gitar) Fiziksel Açıdan Özellikleri ve Çalım Tekniğindeki Yeniliklere İlişkin Bulgular

Köklü bir geçmişe sahip olan barok gitar 18. yüzyılın ortalarında varlığını sürdürmeye devam etmiştir. Fakat değişen müzik üslubuna uyum sağlama konusunda eksik kalan bu çalgı klasik dönem müziğinin gereklerini karşılayamamıştır. Klasik çağdaki “Galant Stil” adı verilen yeni üslup, sade bir melodi ve bu melodiye eşlik eden akorların arpejlerle çalınması esasına dayanmaktaydı. Tonik-dominant hareketlerine dayanan bu müzikte kök seslerin net duyumu bir zorunluluk haline gelmiştir. Çalgının beş telli yapısı nedeniyle bu akorların çevirim halleri icra edilebilmiştir. Çalgının sahip olduğu çift tellerden istenilen temizlikte ses elde edilememiş ve özellikle sol el tekniğinde kullanılan süsleme tekniklerinde zorluklar oluşmuştur. (Uluocak, 2014).

Bu gereksinimleri karşılamak amacıyla dönemin çalgı yapımcıları yeni bir çalgı olan altı tek telli gitarı ortaya çıkarmışlardır. Günümüzde romantik gitar olarak adlandırılan bu çalgı barok gitara göre boyut olarak daha büyüktür ve gövdesinin sekiz (8) şekli daha belirgindir. Çalgının içyapısında büyük değişimler yaşanmıştır. Bunların en önemlisi ön yüzeyin (ses tablasının) altına yapııştırılan küçük

çitalarla yaratılan balkon sistemiydi. Akustik yapısı balkon sisteminin yarattığı etki sayesinde barok gitardan daha kuvvetli sesler oluşturacak biçimde tasarlanmıştır. Barok gitardaki beş telin üzerine bas seslere bir dörtlü aralık oluşturacak şekilde “mi” teli eklenerek altı telli hale dönüştürülmüştür. Daha net sesler elde etmek amacıyla tek telli olarak tasarlanan bu çalgı, özellikle sol el tekniklerinin daha rahat biçimde uygulanmasına imkân sağlamıştır (Uluocak, 2014).

Romantik gitarın tutuş pozisyonunu etkileyen önemli bir faktör çalgının boyutları olmuştur. Günümüzde kullandığımız gitara göre daha küçük boyutlara sahip bu çalgının tipik oturuş pozisyonunda gitar sağ bacak üzerinde taşınarak, sağ ön kol gitarın üst kısmında konumlandırılmıştır. Böylelikle gitar sabit bir şekilde tutulabilmiştir. Sağ elin rahat bir pozisyonda çalabilmesi için, barok gitarda olduğu gibi tellere paralel bir konuma getirilerek serçe parmak (e) köprüye yakın bir yere yaslanarak kullanılmıştır (Tyler & Sparks 2002).

Romantik gitarın tutuş pozisyonu 19. yüzyıl başlarında henüz bir standart kazanmamıştı. Gitaristler tarafından tutuş biçimleri konusunda gitarın boyutları ve ağırlığı gibi niteliklerine göre farklı fikirler yaratılmıştır. Sağ bacakta taşınan bu çalgı için bir tutuş pozisyonu fikri de sol bacakta taşınarak sol ayağın altına günümüzde kullandığımız ayak sehпасının işlevini yerine getiren yükselticilerin kullanılması olmuştur. Bu tutuş pozisyonunu az sayıda gitaristin tercih etmesine rağmen dönemin önde gelen besteci ve gitaristi Ferdinando Carulli, gitarın sol bacak üzerinde tutulduğu ve sol bacağın ayak sehпасıyla yükseltilmesi gerektiğini savunmuştur (Morris, 2005).

Dioniso Aguado ise; çalgının tutuş pozisyonunda sağ bacakta taşıma fikrini savunan dönemin önemli gitarist ve bestecilerindendir. Barok gitarda tutuş ve çalış pozisyonlarında fikirler geliştirmiş olan sanatçı; gitarist sandalyenin sol tarafında oturarak gitarı sağ bacağı üzerine yerleştirmesi gerektiğini belirtmiştir. Çalgının sağ alt kısmı sandalyenin boş kalan kısmına yerleştirilerek dengeli bir tutuş gerçekleştirileceğini savunmuştur. Bu oturuş pozisyonunda gitarist, gitarı dengede tutmak için çaba sarf etmeden daha kolay bir çalım tekniğı geliştirebilmiştir (Heck, 2004).

Dioniso Aguado, gitar oturuş pozisyonunu kolaylaştırmak amacıyla 1834 yılında “Tripode” adı verilen bir aparat icat etmiştir. Tripode üçayaklı bir sehpa formunda tasarlanmıştır. Gitar, bu sehpaye kenetlenerek icra edilmiştir. Gitarist bu aparat sayesinde gitarın ağırlığıyla ilgili bir problem yaşamadan sağ elini gövdeden bağımsız bir şekilde kullanabilmiştir. Barok ve Romantik gitarda karşılaşılan gitarı sağ elin yüzük ve serçe parmağıyla dengede tutma problemi bu aparat sayesinde ortadan kalkmıştır (Turnbull & Tyler, 1984).

Fernando Sor ise, Romantik gitarda tutuş pozisyonuna başka bir açıdan yaklaşmıştır. Besteci, sağ el parmaklarının daha özgür bir formda kullanılması için, çalgının sağ bacaktıraki konumunun, vücudun merkezi dikkate alınarak oluşturulması gerektiğini savunmuştur. Sol bacağın altına koyulan yükselticiler yerine, gitarın bir masaya yaslanarak dengelenmesi esasına dayanan bu pozisyonda çalgı, daha dengeli bir zemine oturarak kullanılabilmiştir. Böylelikle sağ el parmaklarının, gitarın dengesini sağlamak için değil bestecinin amaçladığı gibi daha serbest bir biçimde kullanılabilmesi amaçlanmıştır (Uluocak 2014).

Çalgının sağ el çalım tekniğinde pasajlar başparmak (p), işaret parmağı (i), orta parmakla (m) çalınmıştır. Sağ el pozisyonunda, serçe parmağın (e) gövdeye yaslanması yüzük parmağın (a) tek başına kullanmasını engellemiştir. Sağ el tekniğinde, gitarın kalın tellerin çalımında başparmak (p); birinci ikinci üçüncü tellerin çalımında ise, işaret(i) ve orta(m) parmak kullanılmıştır. Bu parmakların kullanımında tel çekme tekniği her zaman “tirando” (parmakların ucuyla çekme) olmuştur.” Apoyando” yani bir üstteki tele yaslayarak çalma tekniği, henüz bu dönemde kullanılmaya başlanmamıştır (Tyler & Sparks, 2002).

Ayrıca Romantik gitarda sağ el serçe parmağın gitara yaslanması nedeniyle sağ elin konumunun değişmediği bir tutuş pozisyonu kullanılmıştır. Sağ elin değişmeyen bu konumu nedeniyle farklı tonlar üretilmemiştir. Bu tutuş pozisyonu çalgının müzikal olanaklarını sınırlandıran bir etki yaratmıştır (Turnbull & Tyler, 1984).

Dioniso Aguado, sağ el çalım tekniğinde tripod kullanarak yüzük parmağını (a), işaret parmağı (i) ve orta parmak (m) gibi etkili bir şekilde kullanılmasını savunmuştur. Yazmış olduğu etütlerde a parmağını i ve m parmaklarıyla aynı etkiyi yaratacak şekilde kullanmıştır (Annala & Matlik, 2007).

Romantik gitarın sağ el çalım tekniğinde barok gitarın çalım tekniğine göre farklılık gösteren bir diğer konu da tırnak kullanımı olmuştur. Barok dönem boyunca tırnakla çalım tercih edilen bir uygulama değildir. Tırnak kullanımını tercih eden gitaristlerin temelde savunduğu fikir, gürlük açısından elde edilen olanaklar olmuştur. Ayrıca farklı ton seçenekleri yaratma amacıyla da kullanılmıştır (Tyler & Sparks, 2002).

Dönemin gitaristleri tarafından romantik gitarda tırnak kullanmak daha güçlü sesler elde etmek dışında dinamikleri daha iyi ifade etme amacı taşımaktadır. Tırnağın bağırsak telleri çok çabuk yıpratması, sağ elde tırnak kullanan gitaristler için sorun yaratmıştır. Bu nedenle dönemin gitaristleri kısa tırnakla çalımını tercih etmişlerdir. Farklı ses renkleri yaratabilmek için sağ el parmaklarını tırnak olmadan kullanmışlardır (Uluocak, 2014).

Sol el çalım tekniğinde belli bir standart yakalanmamış olmasına rağmen, birlikte çok büyük farklılıklar olmamıştır. Sol el pozisyonunda parmak uçlarıyla çalım tekniği genel olarak kabul görmüştür. Sol el tekniğinde farklılık sol el baş parmağın duruş pozisyonunda farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Günümüz sol el tutuş pozisyonuna yakın bir bakış açısıyla sol el başparmağın, sapın arkasında diğer parmakların hizasında konumlandırılması, sol el tekniğinde dengeli bir tutuş için tercih edilmiştir. Bununla birlikte başka bir bakış açısı; başparmağı sapın üstünde karşıdan görünecek şekilde konumlandırmayı seçmiştir. Bu pozisyonla başparmağın altıncı teldeki bas notalara basması amaçlanmıştır. Romantik gitarın sap ölçüleri, o dönemde bu tekniğin uygulanmasına imkân sağlamıştır. Günümüz gitarıyla kıyaslandığında sap genişliği 42-48 mm. aralığında olan romantik gitarda bu teknik kolayca uygulanabilmiştir. Fakat günümüzde kullandığımız klasik gitar sap genişliği 52. mm olan klasik gitarın ölçüleri baş parmağın bu şekilde kullanılmasında engel olmaktadır (Uluocak, 2014).

3.3. Torres Gitarının Fiziksel Açıdan Özellikleri ve Çalım Tekniğindeki Yeniliklere İlişkin Bulgular

Romantik gitar 19.yüzyılın ilk yarısında oldukça popüler hale gelmiştir. Müzikte romantik dönemin tüm gücünü gösterdiği 1850'li yıllarda, gitar müziği yerini piyano müziğine bırakarak ilgi görmemeye başlamıştır. Piyano romantik dönemde gördüğü yoğun ilgiyle birlikte solo orkestra ve oda müziği gibi alanlarda romantik gitarın konser salonlarındaki yerini almıştır. Bunun bir diğer nedeni ise romantik gitarın ses gürlüğü açısından piyanoya oranla çok kuvvetli olmamasıdır. İspanyol gitar yapımcısı Antonio de Torres Jurado (1817-1892), üretmiş olduğu yeni gitar modeliyle çalgının gelişimine büyük bir katkı sağlamıştır. Torres'in üretmiş olduğu bu yeni gitar modeli, kendinden önce var olan diğer gitar türlerinden etkilenmiştir. Bununla birlikte günümüz klasik gitar formunun da temelini oluşturan bir işlevi vardır. Torres gitarı boyutları açısından, günümüzde kullandığımız gitara göre daha küçüktür. Ton açısından kendine özgü bir karaktere sahip olan bu yeni gitar modelinin ön kapağında kullanılan balkon sistemi Torres tarafından geliştirilmiştir. Ön kapağın güçlü bir ton elde etmek için önemli bir faktör olması fikriyle, kapağın iç kısmına yerleştirilen çıtalar, ses gücünü artırırken, aynı zamanda kapağın desteklenmesini sağlamıştır. Gövde biçimi olarak klasik gitardan çok Romantik gitara benzemektedir. Romantik gitarda olduğu gibi altı tek telli yapıya sahip olan Torres gitarının akordu aynı şekilde uygulanmıştır. Bu akort sistemi günümüz klasik gitarı için kullanılan sistemdir (Wade, 2001).

Torres gitarının boyutları romantik gitara göre büyük olması nedeniyle tutuş ve çalım tekniğinde yeniliklere ihtiyaç duyulmuştur. Romantik gitarın tutuş pozisyonları üzerine geliştirilen yöntemler, gitarın boyutları nedeniyle uygulanamamıştır. Bu yeni tutuş pozisyonunda gitarı dengede tutabilme amacıyla, ayaklık bir zorunluluk olarak görülmüş fakat gitarın hangi bacakta taşınacağına dair bir standart geliştirilememiştir. Dönemin önde gelen besteci ve gitaristi Francisco Tarrega, Torres gitarının tutuş ve çalım biçimlerine getirmiş olduğu standartlar sayesinde önemli katkılar sağlamıştır. Bu tutuş pozisyonuna göre, gitaristin dengeli bir şekilde, sağlam bir taburede oturarak gitarı sol bacak üzerinde taşınması gerekmektedir. Çalgının sırtı (arkası) gitaristin göğsüne yaslanarak konumlandırılmıştır. Gitarın sol bacak üzerinde tutulması esasına dayanan bu pozisyon 20.yüzyılda kabul görmüştür (Ko, 2009).

Barok gitar ve Romantik gitarın sağ el tekniğinin temel kuralı, gövde üzerine sağ el serçe parmağını gitarın ön yüzüne yaslayarak çalgının dengede kalmasını sağlamaktır. Fakat Torres gitarında boyutlarının ve ağırlığının bu gitarlara oranla çok daha büyük olması nedeniyle böyle bir tekniğin uygulanması mümkün olmamıştır. Sağ elin, telleri daha kolay çalması amacıyla gövdeyle elin teması kesilmiştir. Bunun dışında çalgının köprüsü üzerine yerleştirilen eşiğin yüksek olması nedeniyle sağ el parmakları daha bağımsız olarak kullanılmıştır. Tarrega'nın belirlediği standartlara göre, sağ el tekniğinde sağ ön kolun gitarın sağ üst köşesine yerleştirildiği bir çalım tercih edilmiştir. Sağ el, bilekten itibaren tellerle paralellik oluşturacak şekilde dışa doğru bükülmelidir. Böylelikle parmaklar telleri dik bir açıyla keserek sağ elin parmak uçlarıyla telleri çekerek çalmalıdır. Bu vuruş tekniği 19. Yüzyılın ilk yarısında da kullanılmış olan tirando tekniğidir. Ancak yüzyılın ikinci yarısında apoyando vuruşu olarak adlandırılan yaslayarak çalma tekniği de ortaya çıkmıştır. Bu tekniğin temelini, sağ elin parmaklarının

çaldığı telin bir üstündeki tele temas etmesi oluşturmuştur. Daha güçlü ses dinamikleri yaratan bu teknik Torres gitarının ortaya çıkmasıyla kullanılmaya başlayan bir sağ el tekniği olmuştur (Ko, 2009).

Yine bu dönemde, gitar müziğinde kullanılan bir sağ el tekniği de “tremolo” olmuştur. Bir notanın birbiri ardı sıra oldukça hızlı bir biçimde çalınmasıyla uygulanan tremolo tekniğini ilk olarak İtalyan gitarist G.Regondi “Op. 19 Reverie” adlı eserinde kullanmıştır. Tarrega, tremolo tekniğini eserlerinde ve etütlerinde kullanarak tekniğin gitaristler tarafından daha etkili biçimde kullanılması konusunda büyük pay sahibi olmuştur (Uluocak, 2014).

Torres gitarın sağ el tekniğinde yüzük parmağı (a), önceki gitar modellerinde kullanılan sağ el çalım tekniğine göre daha etkin biçimde kullanılmıştır. Tremolo tekniğinde a parmağının bağımsız bir şekilde kullanımı bu tekniğin uygulanmasını kolaylaştıran bir unsur olmuştur. Serçe parmağın gövdenin ön yüzüne yaslanmaması nedeniyle 'a' parmağı daha özgür bir form kazanmış 'i' ve 'm' parmaklarıyla birlikte daha etkili biçimde kullanılmıştır. Yazılan egzersiz ve etütlerde yüzük parmağının (a) gelişiminin gözetilmesi yeni bir gitar çalım tekniğinin oluşmasına katkı sağlamıştır. Böylece 20. yüzyıl modern gitar tekniğinin temelleri de atılmıştır (Uluocak, 2014).

Sağ el tekniğinde tırnak kullanımı 19. yüzyılın ilk yarısında çok fazla tercih edilmemiştir. Torres gitarında da tırnak kullanımı romantik gitarda olduğu gibi devam etmiştir. Tırnak kullanan gitaristlerin oranı, sağ el parmak ucu kullanarak ton üretilmesini savunan gitaristlere göre daha az olmuştur (Turnbull, 1991).

Torres gitarında kullanılan sol el tekniği günümüzdeki sol el tekniğine benzer biçimde uygulanmıştır. Tarrega'nın önerdiği biçimiyle sol el başparmağı sapın arka kısmında diğer parmakların hizasında kalarak denge oluşturacak biçimde kullanılmıştır. Diğer parmaklar parmakların uç kısmıyla ve dik bir açıyla klavyeye yerleştirilmelidir. Tarrega'nın önermiş olduğu sol el pozisyonunda günümüzde kullanılmayan bir unsur ise sol elde dışa doğru yapılan kavisli tutuş olmuştur. Bu tutuş biçiminin, ön kol ve bilek rahatsızlıklarına yol açması, daha sonraki dönemlerde sol el tekniğinde kullanılmamasını sağlamıştır (Uluocak, 2014).

4. SONUÇ

4.1. Barok Gitarın Fiziksel Açıdan Özellikleri ve Çalım Tekniğindeki Yeniliklere İlişkin Sonuçlar

17. ve 18. yüzyıllarda kullanılmış beş çift telli bir gitar türü olan “barok gitar”ın gövde biçimi açısından incelendiğinde günümüzde kullandığımız klasik gitara göre “sekiz (8) biçimi” belirgin olmamakla birlikte boyutları çok daha küçüktür. Tellerin gövde üzerinde bağlanan kısmında köprü(eşik) bulunmaması nedeniyle sağ el tutuş pozisyonunda serçe veya yüzük parmağı gövdeye yerleştirildiği bir tekniğe rastlanmaktadır. Danslara ve şarkılara eşlik amacıyla kullanılmış olan “Barok gitar” da “rasgado”, “campanella” “trillo” ve “repicco” “tirade” “mordent” “trille” “grupetto” teknikleri kullanılmıştır.

Barok gitar tarihsel açıdan ele alındığında toplumun her kesiminde ilgi görmüş bir çalgı olmuştur. Barok dönem boyunca kullanılmış bu çalgı tüm Avrupa’da yaygınlaşarak popülerliğini arttırmıştır. Kendisinden

önceki dönemde kullanılmış olan dört telli rönesans gitarı ve vihuela gibi çalgılara göre çalımının kolay ve müzikal olanaklarının güçlü olması barok gitarı gitar tarihinin önemli bir unsuru olmasını sağlamıştır. Barok gitar için geliştirilmiş olan çalım teknikleri, gitarın daha önceki dönemlerdeki rolünü değiştirmiştir. Sadece akorlarla danslara ve şarkılara eşlik çalgısı olarak kullanılan gitar, çalım tekniklerinin gelişmesiyle birlikte yeni bir kimliğe kavuşmuştur. Bu durum gitar için yapılan ciddi bestelerin sayısında önemli ölçüde artış olmasını sağlamıştır. Barok gitarın sahip olduğu fiziksel özellikler ve bunun için geliştirilen çalım teknikleri gitar edebiyatının ve müziğini gelişmesine büyük katkı sağlamıştır. Barok gitar kendisinden önce kullanılan gitar benzeri çalgılar ve altı tek telli bir yapıya sahip olan romantik gitar arasında köprü görevi görmüştür. Romantik gitarın çalım tekniklerinin geliştirilmesinde, barok gitar çalım tekniğinin çeşitli unsurları temel oluşturmuştur.

4.2. Romantik Gitarın (Altı Tek Telli Gitar) Fiziksel Açıdan Özellikleri ve Çalım Tekniğindeki Yeniliklere İlişkin Sonuçlar

Barok gitara göre boyut olarak daha büyük ve gövdesinin “sekiz (8) biçimi” daha belirgin olan Romantik gitarın ses tablasında kullanılan balkon sistemi sayesinde barok gitardan daha kuvvetli sesler oluşturacak biçimde tasarlanmıştır. Bu nitelikleri nedeniyle çalgı dinamikleri bakımından daha önceki gitar biçimlerine göre daha çok imkân sağlamış olan “romantik gitar” tek telli yapısı sayesinde daha net sesler elde edilen bir çalgı olmuştur. Çalgının boyutları tutuş ve çalma pozisyonlarının değişmesine sebep olmuştur. Bu konuda bir standart getirilememesiyle birlikte dönemin önde gelen gitarist ve bestecileri romantik gitarın çalma teknikleriyle ilgili tavsiyelerini yazmış oldukları metotlarda belirtmişlerdir.

Romantik gitar sahip olduğu tek telli yapısıyla kendisinden önce kullanılmış gitar ve gitar benzeri çalgılardan farklı niteliklere sahip bir çalgı olmuştur. Özellikle tek telli olması sol el süsleme tekniklerinin bu çalgı için daha fazla gelişmesini sağlamıştır. Barok gitarın çift telli yapısı bu çalgı için kullanılan tekniklerde sesin üretiminde netliği bozan bir unsur olmuştur. Gitarın altı telli olması, armonik ve müzikal açıdan daha geniş olanaklara ulaşmasında önemli rol oynamıştır. Romantik gitarın nitelikleri dönemin önde gelen gitaristleri tarafından değerlendirilerek çeşitli yöntemlerle çalım tekniğini geliştirmelerini ve dolayısıyla bu çalgının yaygınlaşmasını sağlamıştır. Romantik gitar Avrupa dışında Amerika ve Güney Amerika ülkelerinde çok büyük ilgi görmüştür. Çalım tekniğinin gelişmesi bu çalgı için yapılan beste sayısının daha önceki dönemlerde görülmemiş oranda artmasını sağlamıştır. Böylelikle “Gitarın Altın Çağı” olarak adlandırılan bir dönemin yaşanmasına, gitar edebiyatı ve müziğinin gelişmesine katkı sağlanmıştır. Kendisinden sonraki dönemde kullanılan Torres gitarının ortaya çıkışında romantik gitarın gerek fiziksel özellikleri gerek çalım tekniği üzerine yapılmış çalışmaların sağladığı olanaklar çok önemlidir.

4.3. Torres Gitarının Fiziksel Açıdan Özellikleri ve Çalım Tekniğindeki Yeniliklere İlişkin Sonuçlar

Antonio de Torres Jurado tarafından yapılan “Torres gitarı” günümüz klasik gitar formunun da temelini oluşturan bir yapıda tasarlanmıştır. Yapısal olarak en güçlü sesin ön kapaktan elde edileceği fikrini temel alan yapımcı ses tablasında yapmış olduğu dengeli tasarım sayesinde çalgının akustik özelliklerinin kuvvetli olmasını sağlamıştır. Romantik gitara göre daha büyük ve ağır olduğu için daha önce kullanılan tutuş ve çalma biçimleri Torres gitarında uygulanamadığına rastlanmıştır. Dönemin önemli gitarist ve bestecisi Francisco Tarrega tutuş ve çalma biçimlerine bir standart kazandırmıştır.

Gitar tarihinde yeni dönemin müzikal gereksinimlerini karşılamak için yapılan çalışmalar, Torres gitarının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Boyutları itibariyle daha önceki gitar biçimlerinden daha büyük ve ağır bir yapıya sahip olması, bu gitar için yeni çalım tekniklerinin geliştirilmesi gereksinimini doğurmuştur. Francisco Tarrega tarafından belli standartlara ulaştırılan bu çalım teknikleri, modern gitarın çalım tekniklerine büyük oranda kaynaklık etmektedir. Torres gitarının bu özellikleri çalgının gitar tarihindeki yerinin çok önemli olması sağlamıştır. Torres gitarında ses üretimini artırmak için yapılan iç çitalama sistemleri sayesinde, müzikal olanakların artması bu çalgıda kullanılan yeni tekniklerin ortaya çıkmasını ve yeni döneme aktarılmasını sağlamıştır. Çalgının boyutları ve tel niteliklerinin değişmesi kullanılan süsleme ve ses benzetim tekniklerinin ortaya çıkmasında önemli rol oynamıştır. Modern klasik gitarda kullanılan birçok teknik, Torres gitarı için geliştirilen bu geleneksel çalım tekniklerinin temelinde gelişim göstermiştir. Günümüzde yeni arayışlarla gelişimini sürdüren bu süreçlere kaynaklık etmesi açısından modern gitarın başlangıcı olarak kabul edilmektedir.

Barok dönem ve sonrasında değişen ve gelişen yeni akım müziğin gereksinimlerini karşılamak için klasik ve romantik dönem boyunca çeşitli gitar türleri var olmuştur. Bu dönemler boyunca gövdenin sekiz biçimini alması, çalgının akustik yapısını değiştirerek daha güçlü sesler üretmesini sağlamıştır. Tel sayısındaki değişimlerin getirmiş olduğu kök akorların çalım kolaylığı ve ulaştığı 3 buçuk oktavlık ses aralığı gibi değişimler, çalgının günümüzdeki formuna ulaşmasında önemli rol oynamıştır. Günümüzde kullanılan gitar formuna temel oluşturan bu gelişim süreçleri, fiziksel yapının ve çalım tekniğinin gelişimi açısından yeni olanakların arandığı ve henüz tamamlanmamış süreçlerdir.

Barok gitar, Romantik gitar ve Torres gitarının tutuş pozisyonları sağ ve sol el çalım teknikleri bir gelişim sürecinden geçmiştir. Bu teknik gelişim süreci çalgıların fiziksel yapısı, müzikal olanakları bağlamında gelişim göstermiştir. Günümüzde kullandığımız modern klasik gitar tekniği ve fiziksel yapısı kendinden önce var olmuş bu çalgılardan etkilenerek oluşmuştur.

Barok gitar, Romantik gitar ve Torres gitarının fiziksel değişimlerinin çalım tekniklerine etkilerine ilişkin araştırmaların; müzik dönemlerinin özellikleri ve değişimlerinin, müzikal açıdan gereksinimleri nasıl etkilediği, müzikal gereksinimlerin çalgıların gelişimine nasıl yansıdığı ve gitarın tarihsel süreçteki fiziksel değişiminin anlaşılması konularında olumlu davranış kazandıracağı düşünülmektedir.

Barok gitar, Romantik gitar ve Torres gitarın çalım tekniklerinin incelenmesi; gitarın oturuş tutuş pozisyonlarındaki değişim ve gelişimleri, gitarın çeşitli araçlar yardımıyla tutuş pozisyonunda geçirdiği süreçleri, sağ el tekniğinde yüzük parmağı ve serçe parmağın kullanımının değişimi, sağ elde parmak

ucu ve tırnak kullanımının etkileri, sol el tekniğinin tarihsel olarak geçirdiği süreçleri, gitarda ton üretiminin öneminin anlaşılması, süsleme ve çeşitli tekniklerin gelişimi konularında önemli bir yeri olduğu düşünülmektedir. Bu konularda yapılan araştırmalardan elde edilen bilgilerin, modern gitar çalım tekniklerindeki gelişime katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Annala, H., & Matlik, H. (2007). *Handbook of guitar and lute composers*. Mel Bay Publications
- Heck, T. F. (2004). *The birth of the classical guitar and its cultivation in Vienna, reflected in the career and compositions of mauro giuliani* [Doctoral Dissertation, Yale University]. Scribd.
<https://www.scribd.com/document/241086509/>
- Ko, Y. F. (2009). *An analytical and comperative study of franciso tarrega's two volumes of guitar studies* [Doctoral Dissertation, Ball State University]. Scribd.
<https://www.scribd.com/doc/248114641/>
- Madriguera, E. (1993). *The hispanization of the guitar: From the guitar lattina to the guitarra espanola* [Doctoral Dissertation, The University of Texas].
https://books.google.com.tr/books/about/The_Hispanization_of_the_Guitar.html?id=UE_sAAAAMAAJ&redir_esc=y
- Morris, S. (2005). *A study of the solo guitar repertoire of the early nineteenth century* [Doctoral Dissertation, Claremont Graduate University]. Scribd.
<https://www.scribd.com/document/685282743/>
- Murphy, M. D. (2006). *Elements of style in french baroque guitar music: A survey of the printed sources* [Doctoral Dissertation, Shenendoah University]. Shenendoah University.
- Pennington, N. (1979). *The development of baroque guitar music in spain, including a commentary on and trancription of santiago de murcia's "pasacalles y obras"(1732)* [Doctoral Dissertation, University Of Maryland]. ProQuest.
<https://www.proquest.com/openview/b5b22a071bbe27ab726694854b9a53bb/1?pporigsite=gscholar&cbl=18750&diss=y>
- Russell, C. H. (1981). *Santiago de murcia: Spanish theorist and guitarist of the early eighteenth century (with) volume two: Transcription and translation of santiago de murcia's complete works* [Doctoral Dissertation, University of North Carolina].
https://books.google.com.tr/books/about/Santiago_de_Murcia.html?id=Mkc3AQAAIAAJ&redir_esc=y
- Say, A. (2006). *Müzik tarihi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Turnbull, H. (1991). *The guitar from the renaissaance to the present day*. The Bold Strummer Ltd.
- Turnbull, H., & Tyler, J. (1984). *The new grove dictionary of musical instruments*. MacMillan Press Limited.
- Tyler, J. (1980). *The early guitar a history and handbook*. Oxford University Pres.

Tyler, J., & Sparks, P. (2002). *The guitar and its music: From the renaissance to the classical era*.

Oxford University Pres.

Uluocak, S. (2011). *Klasik gitar tarihi-I*. Doruk Yayınları.

Uluocak, S. (2011). *Klasik gitar tarihi-II*. Doruk Yayınları.

Uluocak, S. (2014). *Klasik gitar tarihi-III*. Doruk Yayınları.

Wade, G. (2001). *A concise history of the classical guitar*. Mal Bay Publications.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınları.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

The impact of political and social events throughout history has shaped the world of art. The development of instruments in the history of music is a process that continues with new searches. These development processes have varied according to the characteristics of musical periods. In this context, the musical needs of each period have caused changes in the physical structures of instruments. The guitar has gone through a process of physical evolution throughout history and reached the classical guitar we use today. Many guitar-like instruments with physical differences have been used until today. The physical changes of these instruments have directly affected the grip, sitting positions and playing techniques of the instrument. In this study, the types of guitars used between the 17th and 19th centuries, their physical differences from each other and the differences in the playing techniques of these instruments were examined. In this study, it is aimed to create a source for researchers on the subject by reviewing the literature and to add a new one to the studies in this field in our country.

2. Method

In this study, qualitative research method was used and a literature review was conducted. Keywords previous studies were examined and selected to cover the study as much as possible. In this study, total 18 sources, including 7 thesis studies and 11 books, were utilized. These sources were analyzed and used in the study.

3. Findings, Discussion and Results

In this study, the types of guitars used between the 17th and 19th centuries, their physical differences from each other, the changes in the playing techniques of these instruments and the techniques used were explained, and it was concluded that these changes were made to meet the musical characteristics and needs of the periods. In addition, the effects of the differences in these instruments on the physical structure and playing technique of the classical guitar we use today were observed.

Araştırma ve Yayın Etiği

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

TR Dizin etik ilkeleri akış şemasına göre çalışmada etik kurul onayını gerektiren herhangi bir veri toplama işlemi yapılmamıştır. Yöntemi itibariyle bu araştırmanın etik kurul onayı zorunlu olmayan çalışma olduğuna karar verilmiştir.

Araştırmacıların Makaleye Katkı Oranı Beyanı

1. yazar katkı oranı : %50
2. yazar katkı oranı : %50

Çıkar Çatışması Beyanı

Yazarlar arasında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.